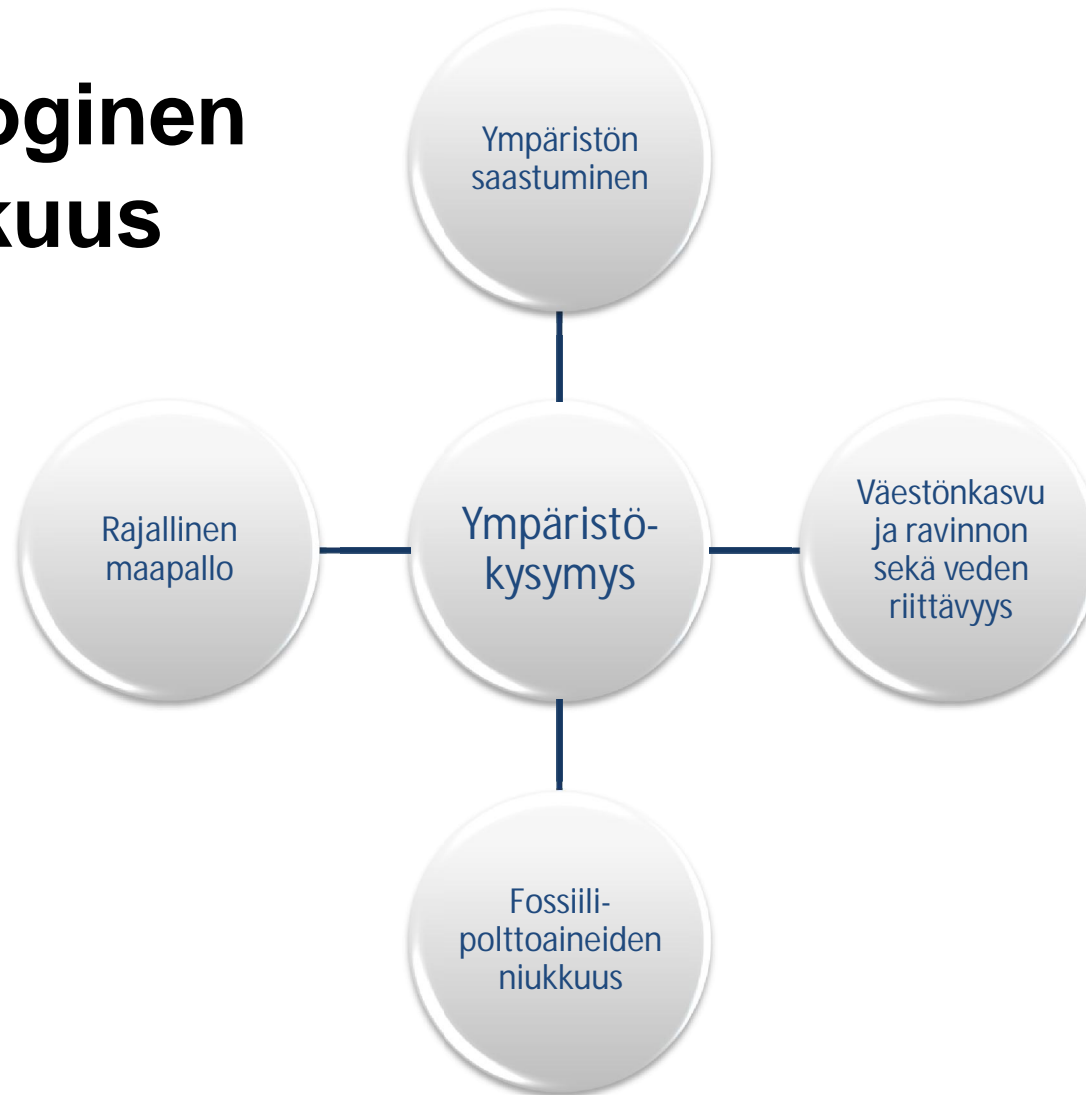

Ekologinen paradigmakeeskustelu yhteiskuntatieteissä

- I. Johdanto
- II. Yhteiskuntatieteen
ympäristöparadigmat
- III. Katkos- ja modernisaatioteoriat
- IV. Muutoksen mahdollisuus

I. Johdanto

1. Ekologinen niukkuus

2. Luonto & kulttuuri: Ying & Yang

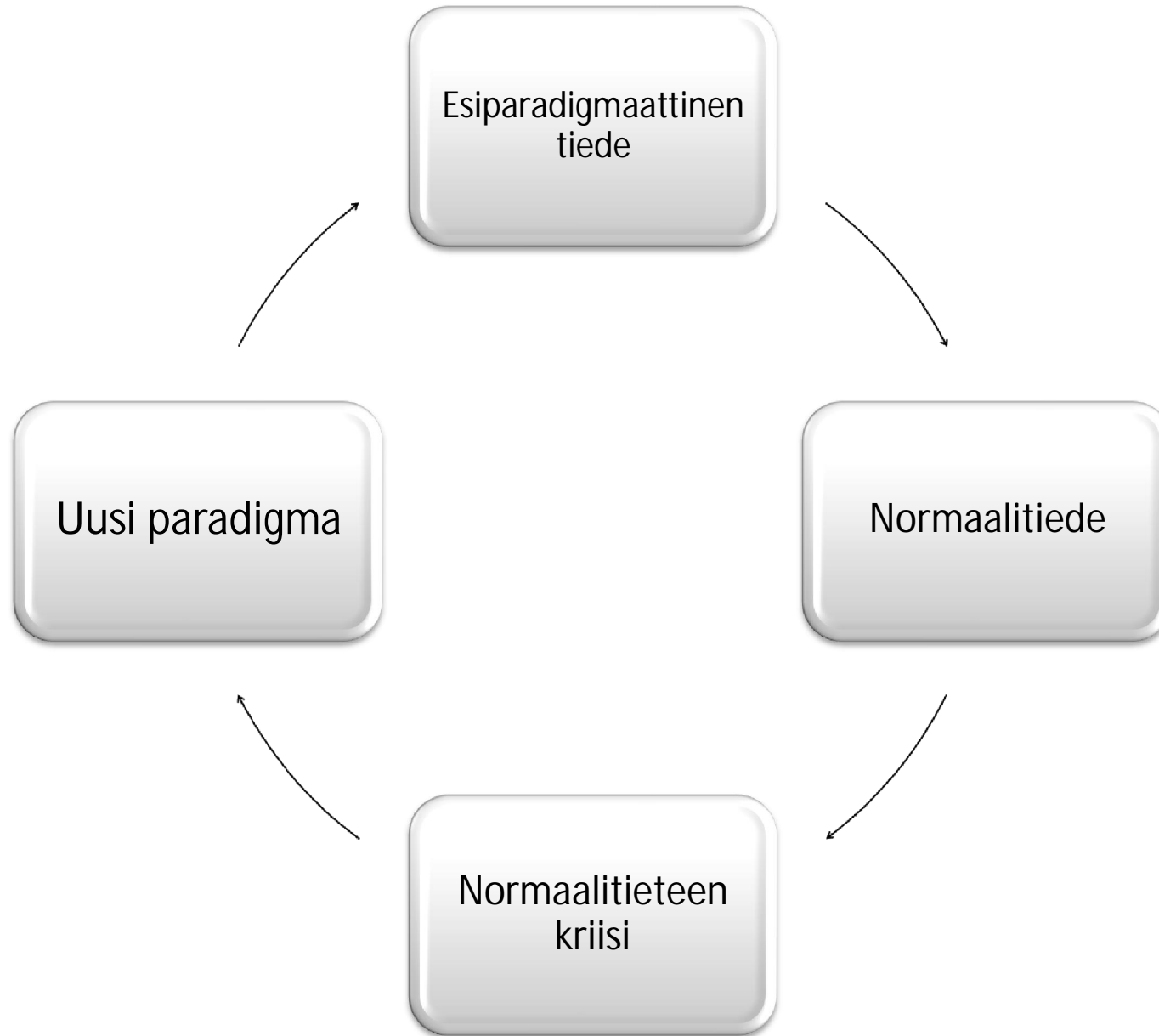

<http://beyinyang.blogspot.com/>

3. Yhteiskuntatieteiden reaktiota

- ❖ (Luonnontieteellisen) ympäristötutkimuksen imitointi
- ❖ Yhteiskuntatieteellisen ympäristötutkimuksen räjähdysmäinen kehitys
- ❖ Yhteiskuntatieteen uusi ekologinen paradigma

4. Tarvitaanko tieteellinen mullistus että yhteiskuntatieteessä otetaan globaalin ympäristökriisin tosissaan? (Thomas Kuhn)

II. Yhteiskuntatieteen ympäristöparadigmat

	Hallitseva paradigma	Vaihtoehtoinen paradigma
A. Antropologia (Polanyi 1944)	Kulttuuriekologia	Tieteidenvälinen antropologia
B. Taloustiede (Boulding 1966)	Rajaton talous	"Avaruuslaiva"-talous
C. Poliitiikan tutkimus (Ophuls 1977)	Ihmiskeskeinen politiikka	Ekologinen niukkuus
D. Sosiologia (Catton & Dunlap 1978)	Ihmisen poikkeuksellisuuden paradigma	Uusi ekologinen paradigma
E. Historia (Nash 1972)	"Sosiosentrinen" historia	Ympäristö historian sankarina
F. Sosiaalipolitiikka (Meadowcroft 2005)	Hyvinvointivaltio	Ympäristövaltio

A. Antropologia

Karl Polanyi (1886-1964)

Kulapiiriksi kutsuttuun seremoniaaliseen vaihtosysteemiin kuuluva arvoesine Papuan Uudessa Guineassa.

Pääsiäissaaret

B. Taloustiede

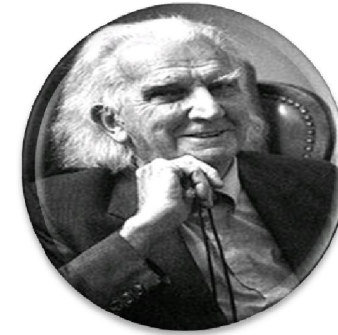
	Klassinen taloustiede 1700- (Malthus, Ricardo, J.S. Mill, Arthus Pigou) ↕	
Historiallinen koulukunta 1840- (Karl Marx, saksalainen historiallinen koulukunta, amerikkalainen institutionalismi) ↕	Neoklassinen taloustiede 1880- (Karl Menger, William Stanley Jevons, Léon Walras) ↕	Ympäristötaloustieteen vanha tradiatio 1700-(fysiokraatit, Sadi Carnot, Patrick Geddes) ↑
Nykyinen institutionaalinen koulukunta 1900- (institutionaalinen taloustiede, humanistinen taloustiede, talous sosiologia, rakenne- ja ordoliberaalinen koulukunta) ↕	Nykyinen neoklassinen taloustiede 1945- (ulkoisten vaikutusten teoria, keynesiläinen taloustiede, itävaltalainen koulukunta) ↕	↓
Institutionaalinen ympäristötaloustiede 1960- (esim. Peter Söderbaum) ↙	Uusklassinen ympäristötaloustiede 1960- (Coase, Baumol)	Nykyinen ekologinen taloustiede (William K. Kapp, Nicholas Georgescu-Roegen, Kenneth Boulding) ↗
	Tieteidenvälinen taloustiede 2000 -	↖

Massa, Ilmo: Tieteidenvälinen taloustutkimus luomapuilla. Teoksessa Ympäristösosiologian virrat ja verkostot. Oulun yliopisto, Oulu 2008.

William W. Kapp

Herman Daly

Kenneth Boulding

Robert Costanza

Ortodoksinen vs. heterodoksinen taloustiede

- ❖ Ranskalaisten opiskelijoiden "post-autistinen liike" (2000) taloustieteen uudistamiseksi
- ❖ [The Real-Life Economics Network](#)
- ❖ The Center for the Advancement of the Steady State economy:
<http://steadystate.org/>
- ❖ Tim Jackson: *Prosperity Without Growth* (2000)
- ❖ Talouslaskuliike (de-growth movement) (*Latouche, 2007*).

C. Poliitiikan tutkimus

Lynton Keith Caldwell (1913 – 2006)

Lynton Caldwell: "Environment: A New Focus for Public Policy?"
Public Administration Review, 23(September 1963)

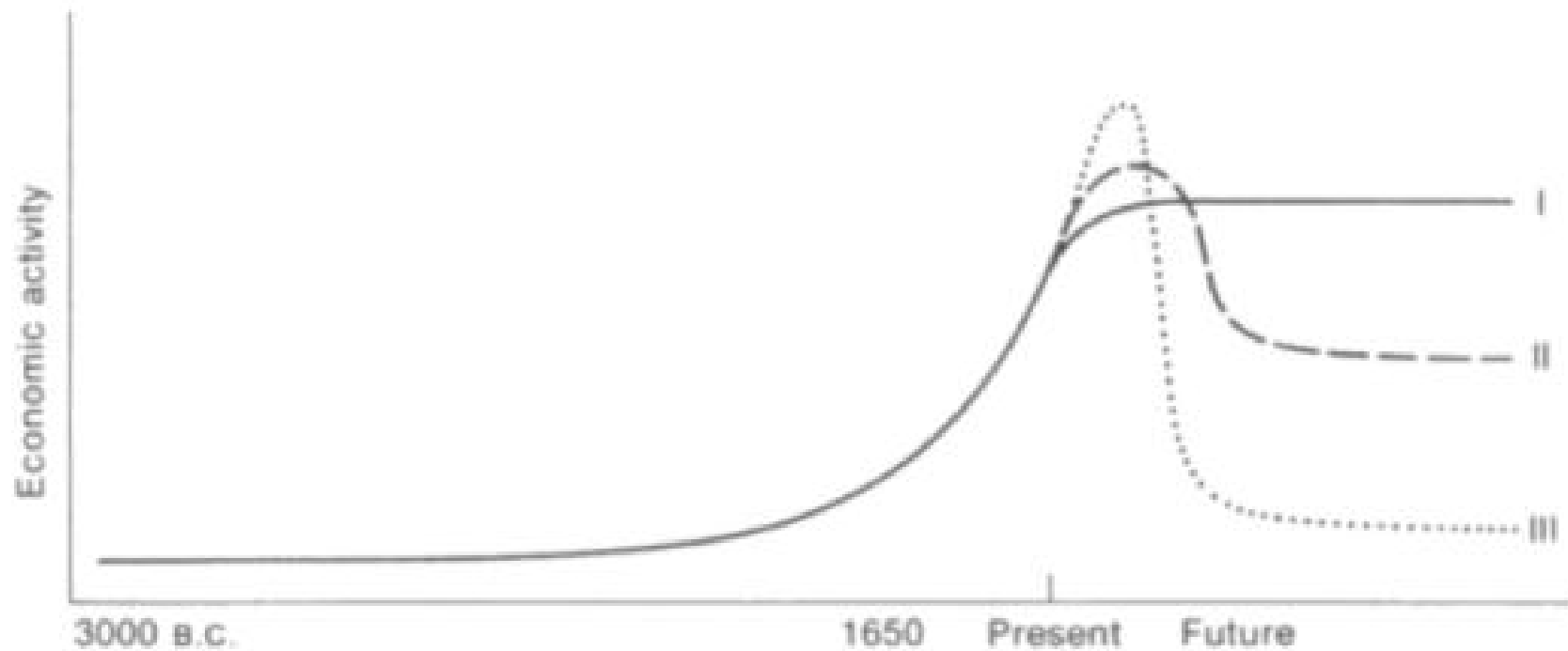
-Toi ympäristöpolitiikan käsitteen ja *environmental policy studies* -erikoistumislinjan politiikan tutkimukseen

- vuoden 1969 National Environmental Policy Actin pääarkkitehti.

-[Caldwell Center](#)

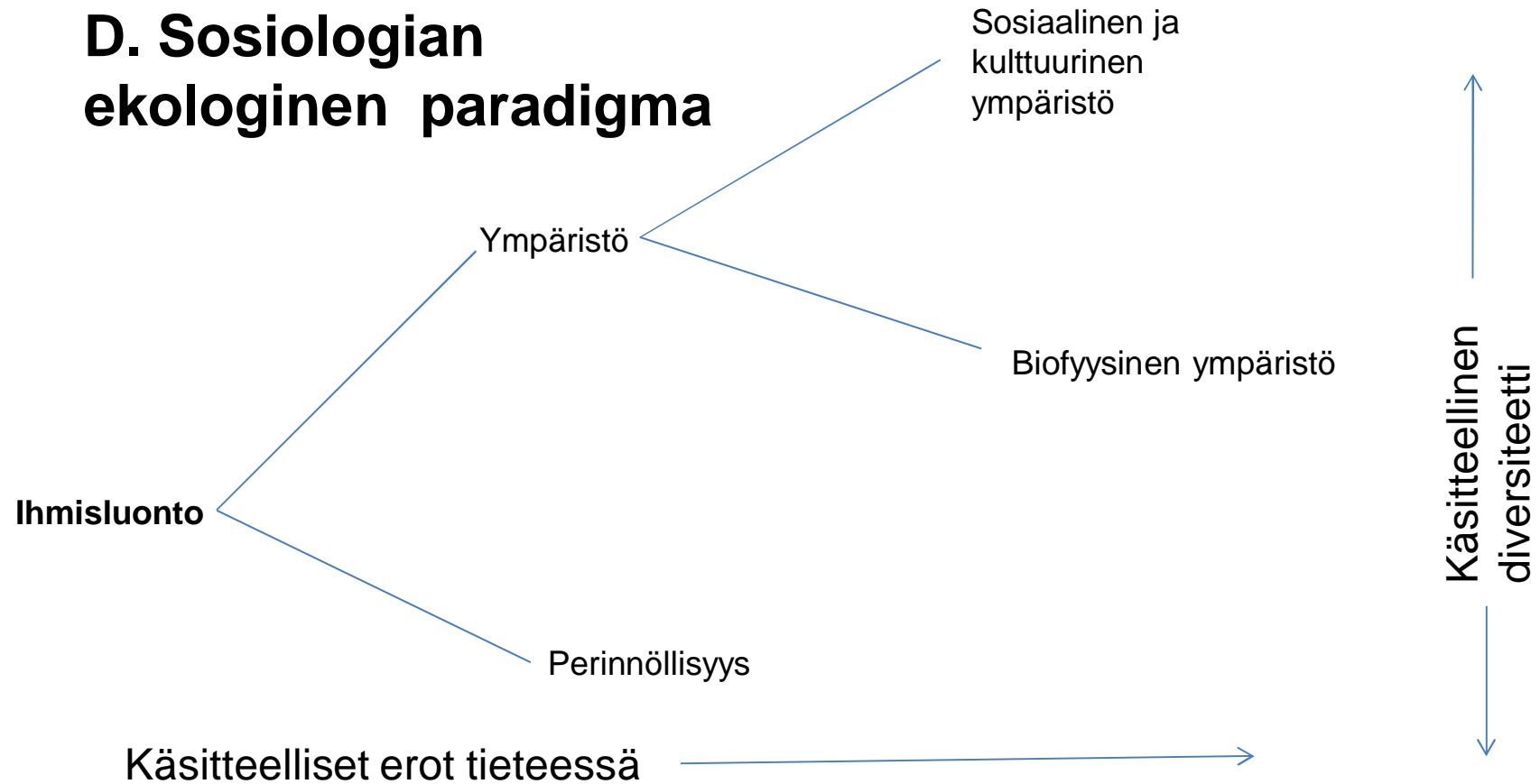

William Ophuls: *Ecology and the Politics of Scarcity* (1977)

Maailman ekologinen historia ja vaihtoehdot Ophulsin mukaan: I, transition to high-level steady state; II, belated transition to somewhat lower-level steady state; III, reversion to pre-modern agrarian way of life.

D. Sosiologian ekologinen paradigma

Ihmisen käyttäytymistä selittävien muuttujien erilaistuminen länsimaisessa sosiologiassa (ja tieteessä). Catton & Dunlap: A New Ecological Paradigm for Post-Exuberant Sociology. *American Behavioral Scientist* 24 (1980):1, ss. 15-47.

Hallitseva länsimainen
maailmankuva

Ihminen on kaikista
muista olioista
poikkeava laji

Ihminen on kohtalonsa
herra

Ihmisen historia
edistyksen historiaa

Ihmisen
poikkeuksellisuuden
paradigma

Kulttuuriperintönsä
vuoksi ihminen on
täysin muista eläimistä
poikkeava

Ihmisen toimintaan
vaikuttavat etenkin
sosiaaliset ja kulttuuriset
seikat

Kumulatiivinen
kulttuurikehitys ratkaisee
kaikki ongelmat

Uusi ekologinen
paradigma

Ihmislaji on
poikkeuksellisista
ominaisuuksistaan
huolimatta globaaliin
ekosysteemin kuuluva laji

Ihmislajin käyttäytymiseen
vaikuttavat sekä kulttuuri
että "luonnon verkosto"

Kulttuurikehityksen on
viime kädessä
sopeuduttava ekologian
lakeihin

Catton & Dunlap: A New Ecological Paradigm for Post-Exuberant
Sociology. American Behavioral Scientist 24 (1980):1, s. 34.

William R. Catton, Jr. s. 1926-

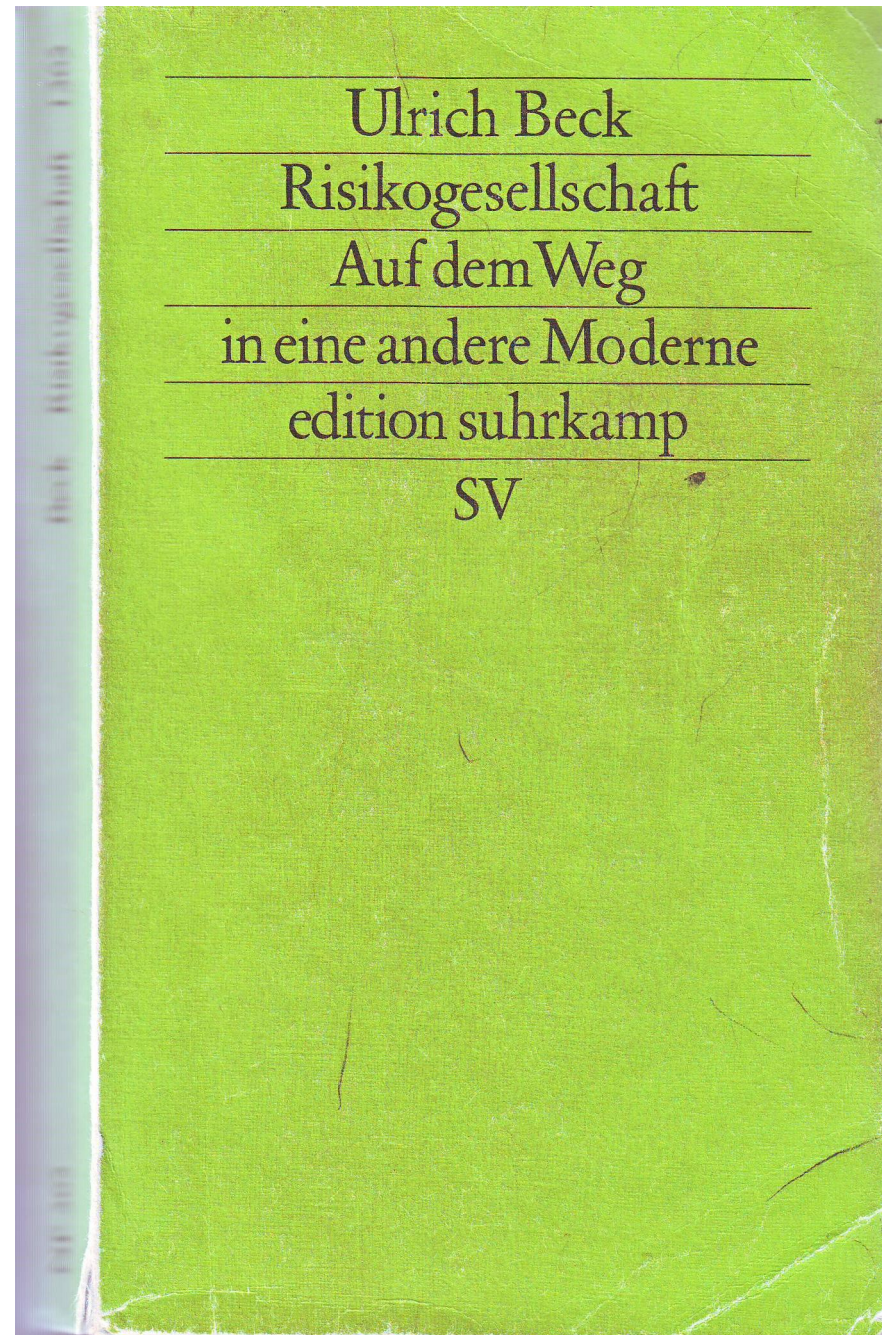
“Monumental social changes (and troubles) in the 21st century will be misunderstood (and thus worsened, I believe) insofar as people ... continue interpreting events according to a [pre-ecological] worldview that insufficiently recognizes human society’s ultimate dependence on its ecosystem context.”
(William Catton)

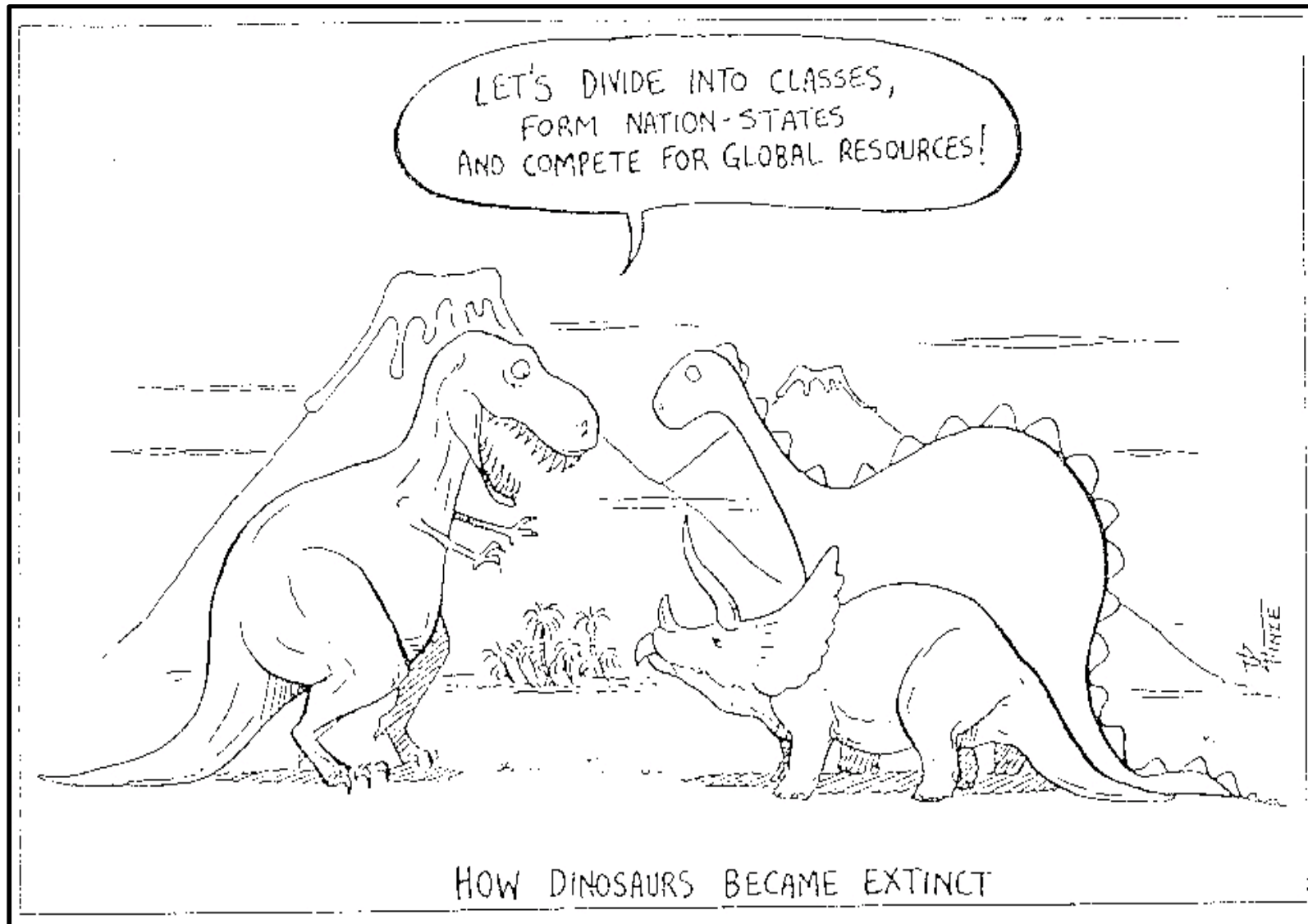
Riley Dunlap

Ulrich Beck (1944-)

E. Ympäristöhistoria

Lähde: peoplesgeography.files.wordpress.com

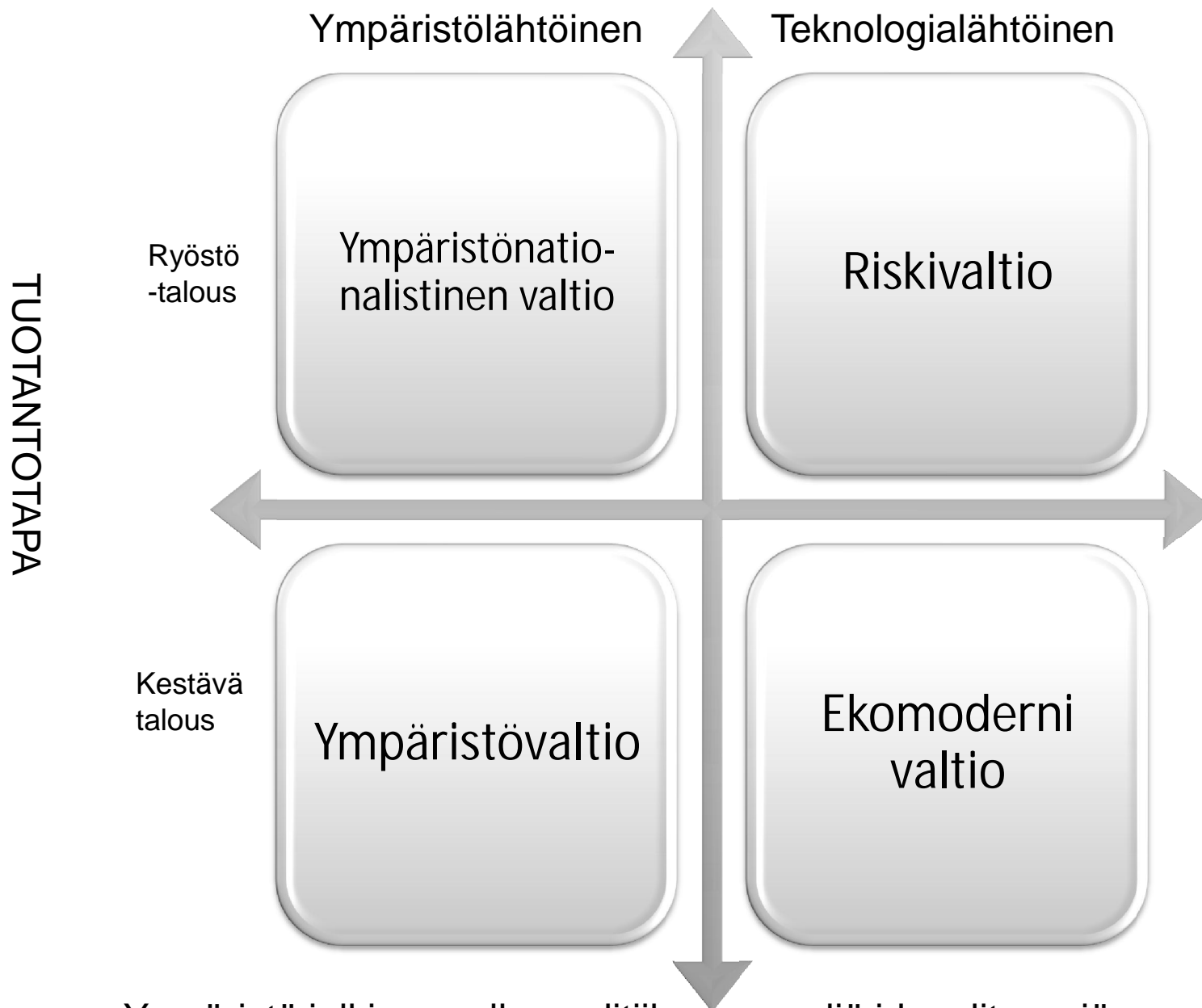

Roderick Nash
University of California,
Santa Barbara

Donald Worster
University of Kansas

F. YHTEISKUNTAPOLITIikka

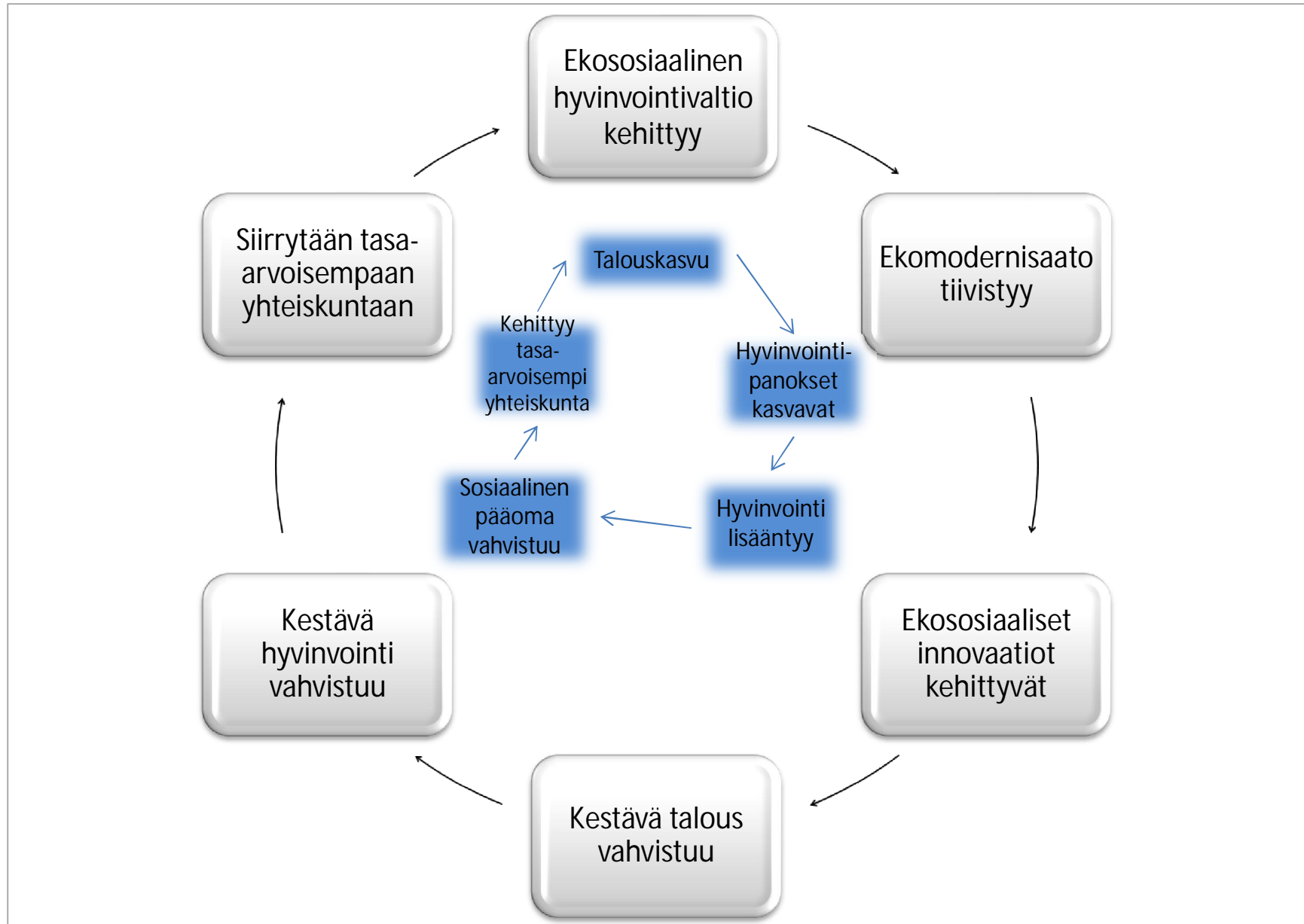

Ympäristö julkisen vallan politiikassa: neljä ideaalityyppiä

Hyvinvointivaltion hyvä kehä

Kestävän kehityksen hyvä kehä

IV. Muutoksen mahdollisuus?

Politiikan sfäärit	Ympäristöpolitiikka	Talouspolitiikka	Sosiaalipolitiikka	Tutkimuspolitiikka
Kestävän kehityksen tasot				
Hyvin heikko kestävyys	Symbolinen politiikka	Talouden ulkoiset vaikutukset	Heikkoja yrityksiä sosiaalipolitiikan integraatioon	Marginaalinen ympäristötutkimus
Heikko kestävyys	Ympäristöpolitiikan formaalinen integraatio	Taloustalouden käyttö	Kestävän kehityksen retoriikkaa	Luonnontieteellinen ympäristötutkimus
Vahva kestävyys	Joustava ympäristöpolitiikka	Ekomodernisaatio	Ekososiaalinen politiikka	Yhteiskuntatieteellinen ympäristötutkimus
Hyvin vahva kestävyys	Sitova ympäristöpolitiikka	Ekologinen rakennemuutos	Kestävä hyvinvointivaltio	Tieteidenvälinen ympäristötutkimus

Kiitos!

